

**NDZAWULO YA DYONZO YA LE GAUTENG
XITHIFIKHEYITI XA XIKAMBELO XA LE HENHLA**

**XITSONGA XA RIRIMI RO SUNGULA
NHLAWULO WA LE XIKARHI
(Papila ro Sungula)**

XIVUTISO XA 1

1.1	Nhlengeletano.	(1)
1.1.1	Ku herisa.	(2)
1.2	Mhaka leyi a yi twali.	(2)
1.3	Seth; Jerome; Emmanuel.	(3)
1.4	1.4.1 A HI SWONA. "Va rivalele, a va nga tivi lexi a va xi endla". 1.4.2 A HI SWONA. 'Va nyikiwe mintirho yin'wana ya kereke'. 1.4.3 A HI SWONA. 'E kerekenei ya Valdezia'. 1.4.4 HI SWONA. 'U tivisile swikerekani swa xifundzha xolexo'. 1.4.5 A HI SWONA. 'A nga ka a nga tshiki mana wa yena'.	(2)
1.5	hinkwayo/hinkwako.	(1)
1.6	A a chava ku languta nhloti wa n'wingi wakwe.	(2)
1.7	Ku yima hi ku hatlisa.	(2)
1.8	A ndzi n'wi voni nandzu, hikuva u fanele a hlayisa mana wakwe.	(2)
- [25]

XIVUTISO XA 2

2.1	Muphati u tshinya munhu wa vulolo. Munhu loyi muphati a n'wi tshinyaka u titolovete vulolo a ha ri ntsanana. Exikolweni a a ngayi, a a rhuma van'wana; ekerekenei na kona a a rhuma van'wana; eku tilaveleni ka swa vutomi na kona a a rhuma van'wana hikuva yena u chava ku twisiwa ku vava- u lava ku ringetela no endlela hi van'wana	[10]

XIVUTISO XA 3

3.1	endzhaku; exifuveni; emahlweni; etinguleni; eswikunwanini; embilwini; enxanisekweni; exivandleni; etibukwini. (ANY THREE)	3x1=(3)
3.2	Va ta famba namuntlha <u>loko</u> vo va nyika mali yo khandziya	(3)

3.3	3.3.1	mahlomulo.	
	3.3.2	malongo.	
	3.3.3	madyibamu.	3x1=(3)
3.4	21	Dyi-	(2)
3.5	(i)	Manana loyi u ni <u>nsele</u> , u venga vana vo ka va nga ri va yena.	(2)
	(ii)	Hi ta cela <u>nsele</u> leswaku hi ta chela thyaka eka wona.	(2)
3.6	Vakhandli	va nhlonge.	(2)
3.7	3.7.1	matimba.	
	3.7.2	saseka.	
	3.7.3	goji.	3x1=(3)
3.8	(i)	Munhu wo rhanga u vulavula na munhu wa vumbirhi.	(2)
	(ii)	Munhu wo rhanga u vulavula na munhu wa vunharhu.	(2)
3.9	Nyanyuka.		(2)
	3.9.1	Vafana loko va vona vanhwanyana va nyanyuka va tlanga bolo hi matlotlo.	(2)
3.10	Xitlhelelo		(2)
			[30]

XIVUTISO XA 4

I ntiviso leswaku vuvabyi bya 'HIV/AIDS' bya dlaya. Vona lava va nge khondomo yi va onhela nkarhi va hatla va fika emasirheni ivi hina hi sala hi undla magolongwani ya vona hi mali leyi hi kokeriwaka hi hulumende emiholweni ya hina.

[10]

TIMAKISI HINKWATO:

75